

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Rok liturgiczny
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Liturgical Year
Kierunek studiów	Teologia „A”
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Teologia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Stefan Batruch
---	-----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			3
konwersatorium	30	5, 6, 7, 8	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość języka ukraińskiego
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Ukazanie roku liturgicznego jako odsłonięcia całego misterium Chrystusa
C2 – Zapoznanie studentów ze starotestamentalnymi źródłami święta Paschy
C3 – Uświadomienie różnorodności podejścia do czasu świętowania Paschy w wiekach I-III
C4 – Ukazanie nieadekwatności teorii zastępstwa w genezie święta Bożego Narodzenia
C5 – Kształtowanie umiejętności czerpania treści teologicznych z bizantyńskiej hymnografii świąt, zgodnie z zasadą <i>lex orandi lex credendi</i>
C6 – Uświadomienie potrzeby przywrócenia rokowi liturgicznemu w Katolickich Kościołach Wschodnich jego tradycyjnej struktury

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
T_W15	Student dysponuje wiedzą o genezie i ewolucji roku liturgicznego. Zna powody wprowadzania nowych świąt w kalendarzach Katolickich Kościołów Wschodnich i rozumie potrzebę powrotu życia liturgicznego w tych Kościołach na drogę własnego organicznego rozwoju	H2A_W07
Tk_W02	Student zna współczesne trudności wiernych Katolickich Kościołów Wschodnich w diasporze w korzystaniu z duchowego i teologicznego bogactwa roku liturgicznego	H2A_W04
Tk_W03	Student dysponuje wiedzą o zaniku czytań ze ST w bizantyńskiej Liturgii Eucharystii i jego negatywnych skutkach	H2A_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
T_U09	Liturgiczne wspomnienia świętych ojców Soborów Powszechnych aktualizuje niezmiennie aktualne kwestie teologiczne i światopoglądowe. Wspomnienia	H2A_U06

	greckokatolickich męczenników z XIX i XX wieku są okazją, by ukazać Kościół jako filar i podporę prawdy	
T_U14	Liturgicznym obchodom najważniejszych świąt towarzyszy bogactwo obrzędowości ludowej. Student potrafi adekwatnie wykorzystać żywotność ludowych tradycji w świętowaniu Wielkanocy i przede wszystkim Bożego Narodzenia w przekazie Ewangelii	H2A_U04 H2A_U03
T_U15	Hymnografia okresu Wielkiego Postu nieustannie nawołuje do jałmużny i troski o bliźnich. Student potrafi czerpać inspirację z tych wezwań do konkretnych działań. Wspomnienia lekarzy wolontariuszy, leczących za darmo, ukazują osiągalny ideał chrześcijańskiej służby bliźniemu, tak potrzebny w czasie pandemii	H2A_U04 H2A_U03
Tk_U04	Student potrafi samodzielnie wykorzystywać hymnografię świąt jako źródło dla przepowiadania	H2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
T_K07	Student ma odpowiednią bazę teoretyczną do owocnego sprawowania liturgii w roku liturgicznym, pozwalającego na równoczesne zachowywanie tego, co najcenniejsze w tradycji, i twórcze odpowiadanie na wyzwania współczesności	H2A_K04 S2A_K04
Tk_K01	Rok liturgiczny, rozumiany jako spiralny ruch do góry, choć pozornie zawsze wraca do początku, to jednak krok za krokiem prowadzi do wzrastania w dojrzałości chrześcijańskiej	H2A_K01

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Kwestie terminologiczne</p> <p>Rok liturgiczny jako ukazanie całego misterium Chrystusa</p> <p>Pascha w Biblii</p> <p>Pascha kwartodecyman i Pascha niedzielna</p> <p>Pięćdziesiątnica</p> <p>Wielki Post</p> <p>Postanowienia Soboru w Nicei odnośnie świętowania Paschy</p> <p>Geneza święta Bożego Narodzenia</p> <p>Kult męczenników i innych kategorii świętych</p> <p>Kult Bogurodzicy</p> <p>Święta „teologiczne”</p> <p>Rachuba czasu. Kalendarz juliański. Reforma kalendarzowa w 1582 r.</p> <p>Ewolucja roku liturgicznego w Kościele greckokatolickim</p> <p>Współczesne próby ustalenia wspólnej daty Paschy</p> <p>Postulaty liturgicznej Instrukcji Kongregacji Kość. Wsch. odnośnie roku liturgicznego</p>

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
T_W15	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
Tk_W02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
Tk_W03	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, uwagi:

1. Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, praca w grupach)
2. Złożenie pracy pisemnej.
3. Obecność na zajęciach.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	20

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Michael Kunzler, „Liturgia Kościoła”, Poznań 1999. Bogusław Nadolski, „Liturgika II. Liturgia i czas”, Poznań 1991. Raniero Cantalamessa, „Pascha naszego zbawienia”, Kraków 1998. Józef Naumowicz, „Narodziny Bożego Narodzenia”, Kraków 2016. Paul F. Bradshaw, „W poszukiwaniu początków kultu chrześcijańskiego. Źródła i metody badań wczesnej liturgii”, Kraków 2016. Robert F. Taft, „Ponad wschodem i zachodem. Problemy rozumienia liturgii”, Kraków 2014. Конгрегація у справах Східних Церков, „Інструкція застосування літургійних приписів Кодексу Канонів Східних Церков”, Львів 1998. Роберт ф. Тафт, „Візантійський обряд. Коротка історія”. Львів 2011.
Literatura uzupełniająca
Василь Рудейко, „Христос посеред нас. Впровадження у літургійне богослов'я Церков візантійської традиції”, Львів 2015.